

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

7/73554

611:746

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2010-610.01-135/1470/3077

Konu : Yazılı soru önergesi

16.06. / 2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 07/04/2010 tarihli ve A.01.0.GNS. 0.10.00.02-21605 sayılı yazı,
b) 20/04/2010 tarihli ve 927/2028 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Antalya Milletvekili Hüsnü Çöllü tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/13554 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı (2 adet)

DAĞITIM:

Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2010-610.01-135/1469/3076
Konu : Yazılı soru önergesi

16/06/2010

Sayın Hüsnü ÇÖLLÜ
Antalya Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/13554 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

Ülkemiz ile Almanya arasındaki cezaî konularda adlî yardımlaşmaya ilişkin talepler “Ceza İşlerinde Karşılıklı Adlî Yardım Avrupa Sözleşmesi” hükümleri uyarınca yerine getirilmektedir. Söz konusu talepleri iletme hususunda Bakanlığımız Merkezî Makam olarak belirlenmiştir.

Söz konusu Sözleşme çerçevesinde düzenlenen adlî yardım talepleri, Ülkemiz ile Almanya arasındaki 1974 tarihli Protokol gereğince her iki ülkenin dış temsilcilikleri aracılığıyla diğer ülke merkezî makamlarına iletilmektedir.

Bu bağlamda; soru önergesine konu edilen hususlarla ilgili olarak, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Basın Bürosu ve Frankfurt Bölge Mahkemesi Savcılığının Bakanlığımızdan adlî yardım talebi olmuştur.

I- Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Basın Bürosu tarafından yürütülmekte olan soruşturma kapsamında, anılan Başsavcılıkça, Alman makamlarından bilgi-belge teminine yönelik olarak düzenlenen adlî yardım evrakı Almanca tercümeleriyle birlikte 25/09/2008 tarihinde Bakanlığımıza ulaşmış olup, 26/09/2008 tarihli yazımızla Alman yetkili makamlarına iletmek üzere Frankfurt Başkonsolosluğumuza gönderilmiştir.

Dışişleri Bakanlığı ve Frankfurt Başkonsolosluğumuza iletilen 20/10/2008 ve 30/10/2008 tarihli iki ayrı yazımızla, Almanya yetkili makamları nezdinde girişimde bulunularak, adlî yardım talebine ilişkin cevabın çabuklaştırılması ve sonucundan bilgi verilmesi istenilmiştir.

Dışişleri Bakanlığından alınan 18/12/2008 tarihli yazıyla, Federal Adalet Dairesinden alınan 05/12/2008 tarihli yazıya atfen, Frankfurt Savcılığınca, adlî yardım yoluyla talep edilen bilgi-belgelerin, ceza davası neticesinde verilen karar hariç olmak üzere, bir aylık süre zarfında ibraz edilebileceğinin ifade edildiğı belirtilmiştir.

Alman yetkili makamlarından istenilen evrak, Dışişleri Bakanlığının 24/02/2009 tarihli yazısı ekinde Bakanlığımıza ulaşmış olup, aynı günlü yazımız ekinde Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına kuryeyle teslim edilmiştir.

Daha önceden benzer şekilde talep edilen adlî yardım evrakıyla ilgili olarak cevaplar beş-altı aydan önce Bakanlığımıza ulaşmamakta olup, bazı durumlarda bu süre bir yıla çıkabilmektedir.

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Görüldüğü üzere, Bakanlığımıza intikal eden evrakın işlemi ivedilikle yapılmış olup, bilgi ve belge temini talebine ilişkin evrakın Alman makamlarınca ikmal edilerek, Berlin Büyükelçiliğimize ulaştırılması 4 ayı bulmuştur.

Diğer taraftan, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığının adli yardım talebine cevaben alınan evrakın tercüme ettirilmesi, soruşturmayı yürüten Ankara Cumhuriyet Başsavcılığının görev ve yetkisi dahilinde bulunmaktadır.

II- Öte yandan, soru önergesine konu edilen Frankfurt Bölge Mahkemesi Savcılığınca 16 zanlı hakkında yürütülen soruşturma kapsamında, Bakanlığımızdan 24/04/2009 tarihinde adli yardım talebinde bulunulmuştur.

Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden, Alman makamlarının sorumluluğunda olan adli yardım evrakının düzenleme tarihinin 20/01/2009; Almanya Federal Cumhuriyeti Ankara Büyükelçiliğinin üst yazısı tarihinin 21/04/2009; evrakın Alman Büyükelçiliğince Bakanlığımıza elden iletilme tarihinin ise 24/04/2009 olduğu tespit edilmiştir.

Bakanlığımıza ulaşan ve orijinali 130 sayfa olan adli yardım evrakında, Bakanlığımıza ulaşan diğer yabancı adli yardım taleplerinde de izlenen usul uyarınca, herhangi bir eksiklik ya da çeviri hatası olup olmadığı incelenmiştir. Haftasonu dışında dört iş günü gibi makul bir süre içinde işlemler tamamlanarak evrak 30/04/2009 tarihinde Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına gereği için iletilmiştir.

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığının 29/03/2010 tarihli yazısıyla, aynı gün, adli yardım isteminin tamamlanarak gönderildiği belirtilmiş ve bu hususta Türkçe olarak düzenlenen 6 klasör ile 1 koli evrak iletilmiş, söz konusu evrak Almanya'nın Ankara Büyükelçiliğine aynı gün elden teslim edilmiştir.

Frankfurt am Main Bölgesel Mahkemesi Savcılığının 20/01/2009 tarihli ve 6350 Js 210107/08 sayılı adli yardım evrakına ilişkin işlemler Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca yürütülmüştür.

Yukarıda açıklandığı üzere, adli yardım taleplerinin yerine getirilmesinde Bakanlığımızdan kaynaklanan herhangi bir gecikme bulunmamaktadır.

III- Soru önergesinde bahsi geçen hususlarla ilgili olarak Bakanlığımızca yapılan, 25/03/2010 tarihli ve 12 sayılı Basın Açıklamamızda;

"25/03/2010 tarihli bir gazetede yayımlanan 'Almanlar da dokunamadı' başlıklı haberde, Alman makamlarının Deniz Feneri e.V. davasının Türkiye ayağı için Zahit Akman ve Zekeriya Karaman'ı sorgulamak istedikleri, ancak sorguya izin verilmediği gibi gerekçesinin de açıklanmadığı iddiası yer almıştır.

Frankfurt am Main Bölgesel Mahkemesi Savcılığının adli yardımlaşma evrakına ilişkin işlemler Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca yürütülmekte olup, söz konusu adli yardım talebinin yerine getirilmesi hususu, Başsavcılığın yetkisi dahilindedir. Bakanlığımızın bu konuda talep ve belgelerin ilgili mercilere ulaştırılmasına aracılık etmek dışında hiçbir görev ve yetkisi bulunmamaktadır.

Diğer taraftan, Alman adli makam temsilcilerinin adli yardımlaşma talebinin yerine getirilmesinde Türkiye'de hazır bulunmalarına ilişkin taleplerine gelince, 'Ceza İşlerinde Karşılıklı Adli Yardım Avrupa Sözleşmesi'nin 4. maddesinde, 'Yardım isteyen Taraf açıkça istediği takdirde, yardım istenen Taraf, istinabenin yerine getirilmesi tarihini ve yerini kendisine bildirecektir. İlgili memur ve kişiler, yardım istenen Tarafça rıza gösterildiği

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

takdirde, istinabenin yerine getirilmesinde hazır bulunabilirler.' denilmektedir.

Anılan düzenleme kapsamında, ancak istenilen Taraf (Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı) rıza gösterdiği takdirde, Alman makamları istinabe talebinin yerine getirilmesinde hazır bulunabilirler. Bu konudaki takdir yetkisi, Bakanlığımıza değil Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına aittir.

Frankfurt am Main Bölgesel Mahkemesi Savcılığının adlî yardımlaşma evrakının iletildiği, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığından cevaben alınan 20/10/2009 tarihli yazıda aynen; 'Bayan Savcı Kertsin Lotz, Başkomiser Bay Alexander Böhn ve Adliye Müfettişi Bayan Tanja Jakob'un, Türkiye'de yapılacak hukukî işlemlere dahil edilmesi, hazırlanan soru kataloğundan, zanlılara ve şahitlere soru sormalarına izin verilmesi talebinde bulunulmuş ise de, bu talep tarafımızca uygun bulunmamaktadır.' şeklinde bildirilmiş olup, keyfiyet 23/10/2009 tarihli yazımızla Alman makamlarına iletilmiştir.

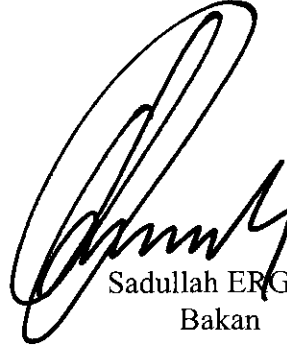
Öte yandan, haberde yer alan ve istinabe talebinin kabul edilmeyişinin gerekçesinin Adalet Bakanlığı tarafından bir milletvekilinin soru önergesine verilen cevapta belirtilmemiş olduğu hususu da gerçeği yansıtmamaktadır. Çünkü, anılan talepler hakkında değerlendirme ve karar verme yetkisi adlî makamlara ait olduğu gibi, bunu gerekçelendirme yetkisi de bu makamlara aittir.

Yukarıda yapılan açıklamalardan da anlaşılacağı gibi yabancı görevlilerin Türkiye'de sorgulama yapmalarına izin verip vermeme yetkisi tamamen ilgili adlî makamlara aittir. Bakanlığımızın yargı mercileri arasında yapılan bu tür uluslararası adlî yardımlaşma talepleri konusunda evrak gönderilmesine aracılık etme dışında hiçbir yetkisi yoktur.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur."

İfadelerine yer verilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Sadullah ERGİN
Bakan